

prima instanță: L. Brînză
(Judecătoria Centru, mun. Chișinău)
instanța de apel: D. Manole, S. Arnăut, E. Fistican
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr. 3ra-674/15

DECIZIE

10 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Valeriu Doagă, Ala Cobăneanu
Galina Stratulat, Ion Druță

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către
Primăria mun. Chișinău,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Iosip Victor împotriva
Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu Hohlev Serghei cu privire la
contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2015, prin care a fost
respins apelul declarat de către Primăria mun. Chișinău și menținută hotărârea
Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 11 iulie 2014,

c o n s t a t ă

La 17 decembrie 2012, Victor Iosip a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu Hohlev Serghei cu privire
la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul Victor Iosip a indicat că la 06 februarie 2013,
a fost informat de către Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a
Primăriei mun. Chișinău referitor la actele ce au stat la baza perfectării, la cererea lui
Hohlev Serghei, a certificatului de urbanism nr. 582/09 din 25 iunie 2009, prin care a
fost permisă reconstruirea imobilului amplasat pe adresa: mun. Chișinău, str.
Zelinski, 5/5.

Consideră că certificatul de urbanism, autorizația de construire și procesul-
verbal de recepție finală, perfectate ulterior de către Primăria mun. Chișinău, sunt
ilegale și urmează a fi anulate.

Susține reclamantul că pentru perfectarea certificatului de urbanism Hohlev
Serghei urma să prezinte acordul autentificat al coproprietarilor imobilului ce se
supune resistemizării.

Astfel, în setul expediat de către Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și
Relații Funciare a Primăriei mun. Chișinău a fost anexată declarația sa autentificată

notarial la 14 august 2003, prin care i-i permite lui Hohlev Serghei, inclusiv, și reconstruirea imobilului comun.

Consideră că declarația sa din 14 august 2003 nu mai era valabilă la momentul perfectării certificatului de urbanism, deoarece, în baza plângerii sale, prin decizia Comisiei administrative a Preturii sect. Centru mun. Chișinău nr. 15/4 din 23 aprilie 2009, Hohlev Serghei a fost recunoscut culpabil de comiterea contravenției administrative prevăzută de art. 149 Cod contravențional, fiindu-i aplicată sancțiune sub formă de amendă în mărime de 300 u.c., cu demolarea lucrărilor executate neautorizat la subsolul blocului locativ amplasat pe adresa: mun. Chișinău, str. Zelinski, 5/5.

Decizia menționată a fost contestată în instanțele de judecată competente, însă, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău nr. 4r-713/09 din 25 iulie 2009, decizia Comisiei administrative a devenit definitivă.

Mai indică faptul că declarația din 14 august 2003 se referă la permisiunea de a reconstrui imobilul compus din 7/9 cotă-parte din imobilul comun, situație valabilă în 2003, dar nu și asupra imobilului compus din 2/9 cotă-parte situație valabilă în 2009 după înstrăinarea de către Hohlev Serghei a 5/9 cotă-parte în favoarea unor persoane terțe.

Consideră reclamantul ilegal și faptul că, deși de către Primăria mun. Chișinău era exercitată o procedură de executare în vederea demolării construcției neautorizate, de către Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a Primăriei mun. Chișinău a fost perfectat un certificat de urbanism, autorizație de construcție și proces-verbal de recepție finală pe același imobil și aceeași construcție.

La 18 februarie 2013, a adresat o cerere prealabilă Primăriei mun. Chișinău, sesizând încălcările admise la adoptarea actelor administrative contestate, însă, prin răspunsul Primăriei mun. Chișinău nr. 52/251 din 14 martie 2013, dînsul a fost informat că anularea actelor respective este de competența instanței de judecată.

Solicită Iosip Victor anularea certificatului de urbanism nr. 582/09 din 25 iunie 2009, autorizației de construcție nr. 72 din 24 martie 2011 și procesului-verbal de recepție finală nr. 702 din 26 septembrie 2012.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 11 iulie 2014, a fost admisă acțiunea și s-a dispus anularea certificatului de urbanism nr. 582/09 din 25 iunie 2009, autorizației de construcție nr. 72 din 24 martie 2011 și procesului-verbal de recepție finală nr. 702 din 26 septembrie 2012.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2015, a fost respins apelul declarat de către Primăria mun. Chișinău și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 11 iulie 2014.

La 19 martie 2015, în termenul prevăzut de art. 434 CPC, Primăria mun. Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2015 și hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 11 iulie 2014 cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În susținerea recursului Primăria mun. Chișinău a invocat că instanțele de judecată ierarhic inferioare au interpretat în mod eronat legea, și, examinând pricina, au dat o calificare greșită raportului material litigios.

Totodată, declară recurenta că instanțele judecătorești nu au ținut cont de faptul că certificatul de urbanism nr. 582/00 din 25 iunie 2009 și autorizația de construire nr. 72 din 24 martie 2012 și-au pierdut valabilitatea din momentul semnării procesului-verbal de recepție finală nr. 702 din 26 septembrie 2012, și, la momentul anulării lor acestea nu mai produceau efecte juridice.

De asemenea, menționează recurenta că pentru eliberarea certificatului de urbanism, beneficiarul a prezentat acordul vecinilor, inclusiv, și acordul lui Iosip Victor autentificat notarial și nu poate fi reținut motivul instanțelor de judecată ierarhic inferioare că, la momentul prezentării, acesta și-a pierdut valabilitatea, deoarece în actul autentificat notarial nu a fost stabilit termen de valabilitate, deci, termenul expiră doar la realizarea împuternicirilor acordate sau la retragerea declarației de către declarant.

La 06 aprilie 2015, în adresa intimatului Victor Iosip și intervenientului accesoriu Hohlev Serghei a fost expediată copia recursului declarat de către Primăria mun. Chișinău cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 04 mai 2015, intimatul Iosip Victor a depus referință, solicitând să fie considerat recursul declarat de către Primăria mun. Chișinău ca inadmisibil.

Indică intimatul că recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.432 alin. (1) și (2) CPC, instanțele de judecată ierarhic inferioare au asigurat și respectat drepturile procedurale ale părților, hotărârile acestora fiind legale și întemeiate.

La 06 mai 2015, și intervenientul accesoriu Hohlev Serghei a depus referință, solicitând admiterea recursului declarat de către Primăria mun. Chișinău, invocând că dânsul a primit autorizația de construcție conform Legii nr.163 din 09 iulie 2010, care prevede la art. 3 lit .d) că se cere acordul autentificat notarial al coproprietarilor de imobil/teren ale căror interese pot fi afectate nemijlocit în procesul executării lucrărilor de construcție și în perioada exploatării obiectului construit, iar, deși avea acordul lui Iosip Victor sau soției sale nu i-au fost atinse careva interese.

Mai mult ca atât, comunică intervenientul accesoriu că scopul anulării actelor administrative este de fapt de a cumpăra această încăpere la un preț micșorat, intimatul deja propunându-i o ofertă de cumpărare.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 20 mai 2015, recursul declarat de către Primăria mun. Chișinău a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs și obiecțiile din referințele depuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 362 alin. (1) și (3) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Iar, conform art. 369 alin. (2) lit. b) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă că la 27 martie 2013, Victor Iosip a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu Hohlev Serghei cu privire la contestarea actului administrativ.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 11 iulie 2014, a fost admisă acțiunea și s-a dispus anularea certificatului de urbanism nr. 582/09 din 25 iunie 2009, autorizației de construcție nr. 72 din 24 martie 2011 și procesului-verbal de recepție finală nr. 702 din 26 septembrie 2012.

La 12 august 2014, Primăria mun. Chișinău a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 11 iulie 2014, solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f.d. 123).

Prin decizia din 20 ianuarie 2015, Curtea de Apel Chișinău a respins apelul declarat de către Primăria mun. Chișinău și a menținut hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 11 iulie 2014, reținând că recurenta-apelantă Primăria mun. Chișinău a declarat apelul în termenul prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC.

Instanța de recurs atenționează că potrivit prevederilor legale apelul împotriva hotărârii primei instanțe din 11 iulie 2014 urma a fi depus nu mai târziu de 10 august 2014 (30 zile), însă, ținând cont de faptul că ziua de 10 august 2014 a fost zi de odihnă, în conformitate cu art. 112 alin. (2) CPC, termenul de declarare a apelului a expirat în următoarea zi lucrătoare, adică la 11 august 2014.

Din materialele dosarului rezultă că recurenta-apelantă Primăria mun. Chișinău a depus apelul la 12 august 2014, aceasta nesolicitând repunerea în termen a apelului.

În circumstanțele relevate și în contextul normelor de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel, în contradicție cu normele imperative de drept procedural, și în lipsa cererii de repunere în termen a apelantei și a oricăror probe ce ar demonstra în mod elocvent imposibilitatea acestora de a contesta hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 11 iulie 2014 cu apel până la data de 12 august 2014, când a fost înaintată cererea de apel, a apreciat respectivul apel ca fiind depus în termen legal și l-a examinat în fond, fapt ce impune casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2015 cu remiterea pricinii spre rejudecare, în alt complet de judecători.

Se reține că prin prisma jurisprudenței relevante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în privința standardelor de procedură imperative, că, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și

obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil garantat de art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007.

Prin urmare, la cazul prezentei spețe, când, în lipsa cererii de repunere în termen a apelului bazată pe probe convingătoare și obligatorii cu privire la imposibilitatea recurentei-apelante Primăria mun. Chișinău de a declara apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 11 iulie 2014 în termenul prevăzut de lege, Curtea de Apel Chișinău a considerat apelul declarat ca fiind depus în termen legal și l-a examinat în fond, se ridică chestiuni pe marginea respectării la caz a standardelor unui proces echitabil garantate pe terenul art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Mai mult ca atât, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține faptul că prima instanță a examinat pricina, anulând actele administrative – autorizația de construcție nr.72 din 24 martie 2011 și procesul-verbal de recepție finală nr.702 din 26 septembrie 2012, care sunt lipsă la materialele dosarului, eroare ce nu a fost înlăturată de către instanța de apel prin decizia sa, astfel fiind încălcat principiul legalității și temeiniciei hotărârii prevăzut de art. 239 CPC.

Astfel, instanța de recurs conchide asupra necesității reexaminării cauzei, Curtea de Apel Chișinău urmând să se expună în privința termenului de declarare a apelului declarat de Primăria mun. Chișinău împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 11 iulie 2014 prevăzut de art. 362 CPC.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a constatat într-o manieră certă interpretarea și aplicarea eronată de către instanța de apel a normelor de drept procedural referitoare la termenul de declarare a apelului, obligația de probațiune în judecată și legalitatea unui act judecătoresc, omisiuni judiciare care nu pot fi corectate în cadrul examinării cauzei în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Primăria mun. Chișinău, a casa integral decizia Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2015 cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecători.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și, reexaminând pricina, să emită o hotărâre legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Primăria mun. Chișinău.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Iosip Victor împotriva Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu Hohlev Serghei cu privire la contestarea actului administrativ, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Valeriu Doagă

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Ion Druță